

Innst. O. nr. 70

(2000-2001)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om lov om endringer i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (forvalterordning for statens direkte økonomiske engasjement)

Ot.prp. nr. 48 (2000-2001)

Til Odelstinget

Sammendrag

Olje- og energidepartementet foreslår i proposisjonen et nytt kapittel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven).

Lovforslaget fremmes i tilknytning til problemstillingene, drøftelsene og forslagene i St.prp. nr. 36 (2000-2001), der Regjeringen foreslår at det opprettes et eget statsaksjeselskap som skal ha som oppgave å forvalte statens direkte deltakelse i petroleumsvirksomheten på basis av forretningsmessige prinsipper. Selskapet som der foreslås etablert, skal ikke bygge opp tilsvarende kompetanse som tradisjonelle oljeselskaper, og dette vil stille særlige krav til hvordan selskapet organiserer sin virksomhet.

Departementet viser til at statens direkte deltakelse i petroleumsvirksomheten representerer meget betydelige verdier, og at det derfor er av stor betydning at statens andeler forvaltes på en måte som sikrer best mulig forvaltning av ressursene og høyest mulig verdiskapning for staten.

Det foreslås i St.prp. nr. 36 (2000-2001) at Statoil delprivatiseres. Dette betyr at dagens forvalterordning ikke kan videreføres i sin nåværende form, og at det må etableres en ny ordning for forvaltning av statens deltakerinteresser i petroleumsvirksomheten. En ny forvalterordning bør ifølge departementet bygge på ervervet erfaring - og i utgangspunktet ha tilsvarende egenskaper for fremtiden. Departementet viser til at lovforslaget er utformet på bakgrunn av dette.

Det er i proposisjonen gitt en gjennomgang av:

- Rettslige rammer for forvalterordningen.
- Forvalterselskapets virksomhetsområde.
- Forvalterselskapets størrelse og kapitalgrunnlag. Statens ansvar for selskapets forpliktelser.
- Selskapsform.
- Det økonomiske forholdet mellom staten og selskapet. Regnskap.

- Forvalterselskapets rettigheter og plikter.
- Særlig om foreleggelsesplikten.
- Konstitusjonelt ansvar.
- Avsetning av statens petroleum.

Olje- og energidepartementet besluttet at lovforslaget skal unntas fra alminnelig høring, og viser til at det har vært viktig å kunne fremlegge lovforslaget på et tidspunkt som gjør at dette kan behandles samtidig med St.prp. nr. 36 (2000-2001), og således danne grunnlag for gjennomføringen av de forslagene som der er fremmet. Dertil kommer at lovforslaget angår organisering av statlig virksomhet og ikke er ment å påvirke private parter direkte.

Departementet viser til at opprettelsen av og driften av forvalterselskapet vil kreve bevilgninger fra Stortinget, og at selskapet må tilføres midler til aksjekapital og til drift av selskapet.

Framtidige bevilgninger til dekning av kostnader og investeringer knyttet til statens deltakerandeler og netto kontantstrøm fra andelene vil ikke bli påvirket av den nye forvalterordningen.

Komiteens merknader og tilråding

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Aud Blattmann, Gunn Karin Gjøl, Bent Hegna, Anders Hornslien, lederen Tore Nordtun og Torny Pedersen, fra Kristelig Folkeparti, Hilde Fra fjord Johnson og Bror Yngve Rahm, fra Høyre, Bent Høie og Jan Tore Sanner, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, fra Senterpartiet, John Dale, fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland, og fra Venstre, Gunnar Kvasheim, viser til partie-

nes respektive merknader angående opprettelsen av SDØE-selskapet i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 36 (2000-2001).

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (forvalterordning for statens direkte økonomiske engasjement)

I

I lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 11 skal lyde:

Kapittel 11 Forvalterordning for statens direkte økonomiske engasjement

§ 11-1 Statens deltakelse i petroleumsvirksomhet

Staten deltar i petroleumsvirksomhet etter denne lov ved at staten forbeholder seg en fastsatt andel i tilatelse gitt i medhold av denne lov og i det interessentskap som opprettes ved samarbeidsavtale i henhold til tillatelsen.

Kongen kan bestemme at staten skal delta i virksomhet etter loven her på annen måte enn nevnt i første ledd, og at staten skal delta i annen virksomhet som har tilknytning til virksomhet etter loven her. I så fall gjelder bestemmelsene i kapitlet her tilsvarende så langt de passer, med mindre annet er særskilt fastsatt av Kongen.

§ 11-2 Forvalterselskapet

De forretningsmessige forhold vedrørende deltakerandeler som staten eier eller forbeholder seg, skal ivaretas av et aksjeselskap som eies av staten alene.

Selskapet skal være rettighetshaver for de deltakerandeler det forvalter på vegne av staten. I det enkelte interessentskap skal selskapet ha rettigheter og plikter som deltaker i henhold til samarbeidsavtalen og for øvrig ha rettigheter og plikter som rettighetshaver etter regler gitt i eller i medhold av loven her med tilhørende forskrifter.

De inntekter forvaltningen av deltakerandelene gir, tilhører staten. De driftskostnader, investeringer og andre utgifter som belastes eller gjelder forvaltningen av deltakerandelene, dekkes ved bevilgninger fra staten. Selskapet skal føre særskilt regnskap for inntekter og utgifter som gjelder deltakerandelene.

Midler til driften av selskapet bevilges av staten.

§ 11-3 Statens ansvar for selskapet

Staten er direkte ansvarlig for de forpliktelser selskapet pådrar seg ved kontrakt eller på annen måte. Krav mot staten skal rettes til selskapet.

Konkurs og gjeldsforhandling etter lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven) kan ikke åpnes i selskapet. Reglene om oppløsning og avvikling etter lov 30. august 1991 nr. 71 om statsforetak (statsforetaksloven) kapittel 10 gjelder så langt de passer.

§ 11-4 Låneopptak m.v.

Selskapet kan ikke oppta lån eller stille sikkerhet uten Stortingets samtykke.

§ 11-5 Forholdet til aksjelovgivningen

Selskapet er undergitt lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven), herunder bestemmelsene om statsaksjeselskaper, med mindre annet følger av loven her.

§ 11-6 Styrets oppgaver

Styret skal sørge for at deltakerandelene blir undergitt forsvarlig forvaltning i samsvar med forretningsmessige prinsipper og fastsatte bevilgninger og fullmakter til selskapet og den virksomhet det forvalter. Styret skal også vurdere sammensetningen av porteføljen av deltakerandeler og eventuelt fremme forslag til generalforsamlingen om mulige endringer.

Styret kan engasjere forretningsførere til å utføre forvalteroppgavene i det enkelte interessentskap. Styret kan også engasjere særskilte forretningsførere for avgrensede forretningsområder. Styret skal sørge for tilfredsstillende tilsyn med utførelsen av de arbeidsoppgaver som overlates til forretningsførere.

§ 11-7 Styrets foreleggelsesplikt

Styret skal forelegge følgende saker for generalforsamlingen:

- planer for kommende år, samt perspektiver på mellomlang sikt og vesentlige endringer i noen av disse,
- planer om prosjekter av vesentlig betydning for statens deltakelse i virksomhet etter loven her,
- hovedtrekk i budsjetter for kommende år,
- prinsipper for engasjement av forretningsførere,
- årsberetning og årsregnskap for statens deltakerandeler som nevnt i § 11-8.

Styret skal i tillegg forelegge for generalforsamlingen alle saker som må antas å ha prinsipielle eller politiske sider av betydning eller som kan få vesentlige samfunnsøkonomiske eller samfunnsmessige virkninger.

Dersom styringskomiteen i et interessentskap skal avgjøre en sak som omfattes av særlige stemmeregler med rett for selskapet til å avgi stemme etter vedtak i

generalforsamling, skal styret forelegge saken for generalforsamlingen før selskapet avgir stemme i saken. Har styringskomiteen fattet vedtak som vil være i strid med vilkår og krav i tillatelsen som gjelder statens utvinningspolitikk eller finansielle interesser, skal styret forelegge saken for generalforsamlingen.

Styret skal underrette departementet om saker som etter første til tredje ledd skal forelegges generalforsamlingen, og kreve at denne blir innkalt. Generalforsamlingen avgjør om den vil ta styrets fremlegg etter paragrafen her til etterretning eller godkjenne eller endre det.

Styret kan treffe vedtak i saker som omfattes av paragrafen her dersom det ikke har vært mulig å forelegge saken for generalforsamlingen på forhånd. Generalforsamlingen skal straks underrettes om slikt vedtak.

§ 11-8 Årsberetning og årsregnskap

Styret skal avlegge regnskap for inntekter og utgifter som gjelder statens deltakerandeler. Styret skal også avgi årsberetning med oversikt over de deltakerandeler selskapet forvalter med tilhørende ressursregnskap.

§ 11-9 Forholdet til forvaltningslovens bestemmelser m.v.

Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) og lov 19. juni 1970 nr. 69 om offentlighet i forvaltningen (offentlighetsloven) gjelder ikke for selskapet.

§ 11-10 Instruks. Utfyllende bestemmelser

Departementet kan fastsette instruks for selskapets utførelse av forvalteroppgaven etter loven her, herunder fastsette regler om tillitsvalgte og ansattes taushetsplikt.

Kongen kan ved enkeltvedtak eller forskrift fastsette bestemmelser til gjennomføring, utfylling og avgrensning av bestemmelsene i dette kapitlet.

Någjeldende kapittel 11 blir nytt kapittel 12.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan fastsette overgangsbestemmelser.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 4. april 2001

Tore Nordtun
leder

Jan Tore Sanner
ordfører

Aud Blattmann
sekretær